

Høringsuttalelse fra MannsForum til Forslag til endring i krisesenterloven

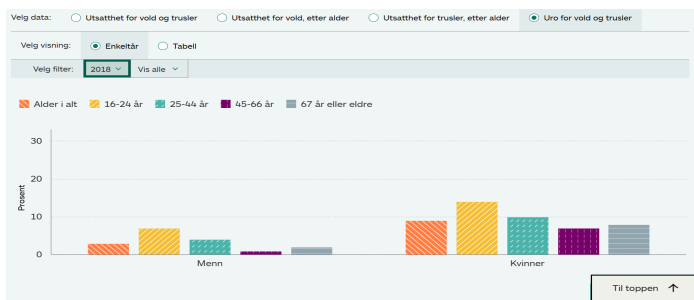
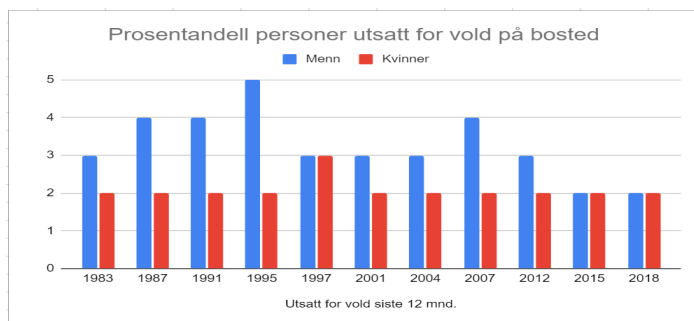
MannsForum takker for muligheten til tilsvar på forslag til endring i krisesenterloven.

Organisasjonen er Norges største medlemsbaserte likestillingsorganisasjon med fokus på gutter, fedre og menn. Vi jobber med utfordringene som denne gruppen har. MannsForum er en politisk uavhengig frivillig organisasjon, og har medlemmer og tillitsvalgtapparat av begge kjønn.

Vi opplever at forslaget blander roller. Et krisesenter skal etter vår mening være en institusjon for akutt hjelp. Våre observasjoner viser at krisesentrene ofte benyttes som våpen og våpendragere i konfliktfylte samlivsbrudd. Loven må definere krav til kvalifisert og erfaringsbasert kompetanse om konfliktdynamikker, og kunnskapen må praktiseres garantert kjønnsnøytralt.

Krisesentrene har hatt en kjønnsdread profil som gjennom tidene har vært påvirket av ensidig promotering av kvinners voldsutsatthet. Menn har som kjent fysiske fortrinn som gjør det mulig å utøve den groveste volden uten hjelpemidler. Dette har medført at terskelen har blitt uforholdsmessig lav for å automatisk eller ubevisst anse mannen som den farlige eller voldelige.

Loven må baseres på faktiske forhold. Kvinners statistisk rapporterte frykt for utsatthet er mange ganger høyere enn statistisk reell fare (omtrent i forholdet 4:1), og menn utsettes for like mye vold i nære relasjoner når man ser på vold i

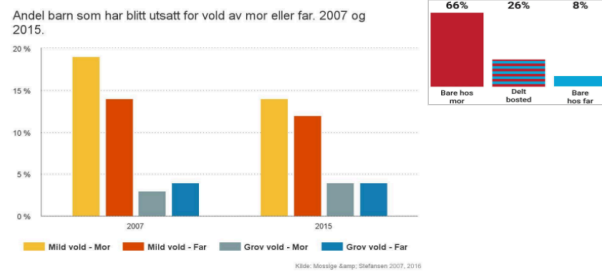
helhetlig perspektiv (SSB). NOVA-rapportene som viser barns voldsutsatthet fra en eller begge foreldre viser også at fedrene i mindre grad enn mødrene tyr til vold mot sine barn - i samtlige voldskategorier. Legg for øvrig merke til presentasjonen i NOVAs rapport fra 2023, hvor alle voldskategorier er representert med blå(!) farge.

Vurderinger som omhandler barns rett til samvær må derfor ivaretas av de instansene som har dette som fagfelt, og i utredningsfasen skal det sørges for kontaktbevarende samvær. Forutsetningen må være at dette gjøres på en måte som ikke er til skade for barna.

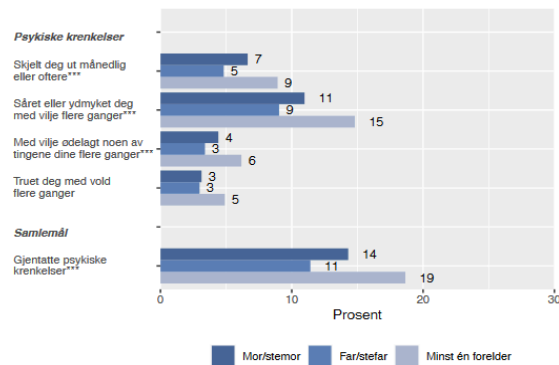
Her må annen fagkompetanse (ekstern) inn å vurdere eksplisitt i hvert enkelt tilfelle.

Dersom krisesenteret har bekymringer som angår barn, skal det som alle andre være pålagt å melde fra til barnevern, basert på de normale regler og rutiner for offentlige instansers bekymringsmeldinger til barnevernet. Ved alvorlig eller begrunnet mistanke om at barnet har vært utsatt for noe straffbart er politiet riktig instans. Dette er ikke noe et krisesenter kan eller bør ta stilling til på bakgrunn av den ene parts ensidige fortelling. En slik innfallsvinkel vil stride mot alle prinsipper i en rettsstat, hvor det er krav til mulighet for kontradiksjon. Denne kontradiksjonen sikrer politiet og barnevernet ved henholdsvis avhør og samtaler. Derfor er det nødvendig å overlate slike saker til nettopp disse instanser.

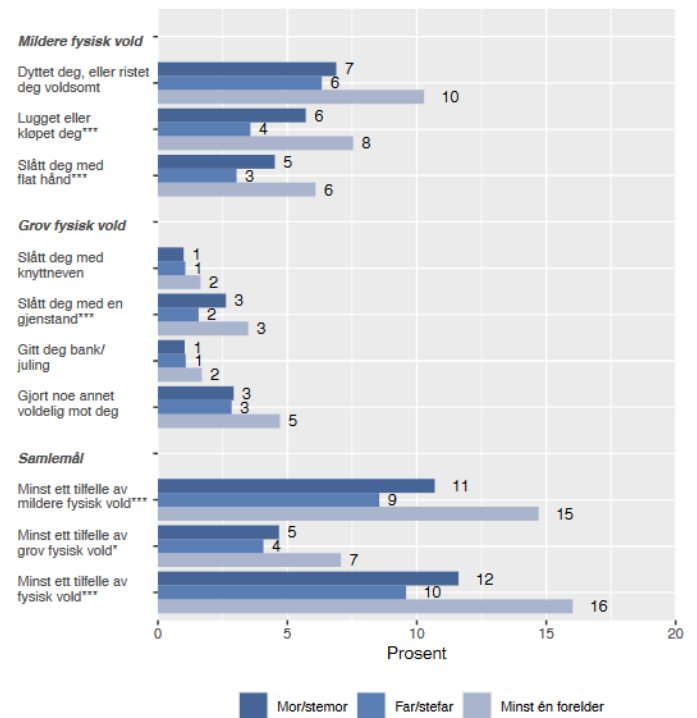
Barn utsettes for mer mild vold fra mor enn fra far og like mye grov vold fra begge foreldre.

Figur 3.4 Prosentandel som i løpet av livet har blitt utsatt for gjentatte psykiske krenkelsers fra mor/stemor, far/stefar og minst én forelder

Figur 3.1 Prosentandel som minst én gang i løpet av livet har blitt utsatt for fysisk vold fra mor/stemor, far/stefar og minst én forelder

Internasjonale rapporter fra land og regioner som sidestiller mødre og fedre etter samlivsbrudd, men samtidig hensyntar voldsperspektivet, viser at *antall* voldsanklager fra kvinner øker i betydelig grad. Samtidig er *andelen* henlagte og avviste (“intet straffbart forhold”) saker vesentlig forhøyet. Det fremheves derfor at dette viser at mødre bruker voldsanklager som våpen mot barnets far, med hensikt å søke “full omsorg”. I norske forhold tilsvarer dette bostedskompetanse, og gjerne foreldreansvar hos bare den ene.

<https://www.iza.org/publications/dp/13810/bargaining-under-threats-the-effect-of-joint-custody-laws-on-intimate-partner-violence>

I lys av at barneloven er under endring, og at likeverdig foreldreskap forhåpentligvis er på trappene, vil det være av avgjørende betydning for flere instanser, herunder krisesentrene, å være forberedt på konsekvensene av at mødre nå mister sitt etablerte fortrinn som den foretrukne foreldrer.

I Danmark rapporterer vår samarbeidspartner Foreningen Far om forholdene i Danmark (<https://us12.campaign-archive.com/?u=a1078abddb47ca8e84f416efd&id=f3632a1aaa>):

“Det er på ingen måte i orden hvordan det familierettslige system er blevet regulært og systematisk misbrukt bl.a. med en stigning af røde §7 sager fra forventet under 5% ved reformens tilblivelse til først over 80% og senere ca. 50%. Når noget sådan sker, skal der handles straks og ordentligt. Det skete på ingen måde.”

En artikkel i psykologtidsskriftet setter søkelys på psykologfaget og effektene av at vi tror at psykologi er et kjønnsnøytralt fag. Det oppsummeres:

Funnene i denne artikkelen utfordrer en oppfatning om at psykologi er et kjønnsnøytralt fag som har kvittet seg med stereotype forestillinger om kvinner og menn. Studien er også en påminner om hvor viktig det er å ta hverdagslivet på alvor, når vi skal vurdere foreldreskap og barnets beste.

<https://psykologtidsskriftet.no/vitenskapelig-artikkel-originalartikkel/2024/09/en-analyse-av-sakkyndigvurderinger-i-foreldretvister>

Det er etter vår oppfatning på det rene at lovgiver må sørge for tilstrekkelig kvalitet i alle ledd, i dette tilfellet hos krisesentrene.

Vår likemannstjeneste, Kamerathjelpen, hadde 6500 innkommende anrop fra både kvinner og menn i 2023. Basert på våre erfaringer gjennom dette likemannsarbeidet bør krisesenterloven sikres kjønnsnøytralitet, og utelukkende sette søkelys på akutt hjelpefunksjon.

Det er derfor gledelig å se utviklingen med at flere menn nå får hjelp hos krisesentrene. En ny lov bør ha som et av de viktigste formålene å senke terskelen for menn å søke hjelp, særlig der psykisk (instrumentell, materiell og latent) vold finner sted. Dette er voldsformer som er vanskelig å definere og beskrive for den voldsutsatte mannen. Grov fysisk vold er relativt lett å avdekke, samtidig som anklager om vold ikke alltid lar seg avdekke like lett. Samtidig må man i mye større grad sikre at krisesentrene ikke kan benyttes som våpen og våpendragere i konfliktfylte relasjoner, uavhengig av om vold eller mishandling faktisk har funnet sted. Kvalitetsnivået må være tilstrekkelig for å avdekke alle nyanser av vold, også der den hjelpesøkende potensielt er utøver av “usynlig” vold.

Vi legger for ordens skyld til at denne problemstillingen er kjønnsnøytral, og bemerkningen gjøres i lys av organisasjonens navn og formål.

For MannsForum

Ole-Petter Olsen, Leder

Tommy Karlsen, Nestleder

Christian Jessen, Leder Barnelovsutvalget